

RENAȘTEREA

Biblioteca Universității

Cluj

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTAMĂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

DUPĂ ALEGERILE EPARHIALE

Cele două alegeri episcopale dela Oradea și dela Cluj au ocazionat, atât înainte cât și după efectuarea lor, o serie de discuții în presă, cari prin nota stranie ce au luat-o, nu pot fi trecute cu vederea, mai ales aici în Ardeal.

Anume, un grup de clerici din capitală ținând cu orice preț să determine cursul Bisericii după socotințele lui și peste capul Ierarhilor, a crezut că se poate substitui și corporațiunilor reprezentative bisericesti, decretând cu anticipație soluțiunile în problemele vitale, cum este și aceea a ocupării vacanțelor episcopesti.

Libertatea opiniilor există de sigur și în sânul Bisericii, dar cu anumite rezerve pe cari disciplina canonică le impune oricărui credincios, și în deosebi preoților. Nicăiri aceste rezerve nu sunt mai justificate, decât tocmai în domeniul delicat al alegerii de Episcopi, unde noi avem alte criterii de judecată și de metodă, cu totul opuse practicelor împrumutate din domeniul politic.

În Biserică datați ce bună nu cunoaște candidatura de gazetă sau de intrunire publică, fiindcă un aspirant la cârja arhierescă este un trimis al Cerului, și el trebuie să fie descoperit oamenilor prin inspirația Duhului Sfânt, iar nu pe calea dubioaselor reclame, împrumutate din viața noastră politică.

Nici nu se așezase bine lespedea funerară peste trupurile fericitorilor Episcopi Roman și Nicolae, când ne-a și fost dat să surprindem în gazetele din capitală — bisericesti și politice deopotrivă — recomandății stăruitoare pentru anumiți candidați. Ba una din ele, oficiosul stânger bisericesti, pretindea în forme cominatorii să alegem pe cineva din țară, ori la Cluj ori la Oradea. Propaganda în jurul acestei lozinci deveniă tot mai întinsă, ajungând să ia, în ajunul alegerilor, caracterul unei ofensive fățișe contra Ardelenilor.

Se zicea anume, că după ce dincolo de munți au fost aleși o serie de ardeleni în scaunele episcopesti, trebuie să se răspundă acum din partea noastră cu un gest similar. O cere aceasta și accelerarea procesului de unificare sufletească. Basarabia și Bucovina s'au executat, aducându-și la Bălți și Cernăuți chiriarhi din vechiul regat; a mai rămas în urmă numai Ardealul.

Încercările ce s'au făcut cu ocazia alegerilor dela Caransebeș și Oradea n'au isbutit, dând loc unei enervări nejustificate printre cercurile preoțesti din Capitală. Tonul a fost ridicat din nou, și exagerările își disputau iarăși terenul în coloane polemice sau colocvii aprinse. Se credea, că măcar de data aceasta campania astfel susținută va da rezultatele scontate.

Cum a întâmpinat-o Biserica ardeleană? Cu o perfectă seninătate de gândire. Nici unul din cele cinci oficioase eparhiale n'a articulat vr'o replică împotriva agitațiilor ce se deslănțuiau. Aceasta nu din deficiența argumentelor, ci pentru că avem altă concepție cu privire la înalta demnitate de vladică și prin urmare și relativ la metoda de recrutare.

Noi înțelegem să tratăm probleme de-o importanță atât de covârșitoare pentru neam, în spiritul acelei frumoase tradiții ardeleni, care implică discreție, seriozitate și solidaritate. Ne-am întrunit în mai multe rânduri, discutând confidențial, vioiu și totuși obiectiv, fără a lăsa să se strecoare în publicitate nimic din cele hotărâte. De sigur, nu pentru că am fi avut ceva de ascuns în fața opiniei publice, ci fiindcă ne dădeam seama, că suntem reprezentanți ai Bisericii și deci avem datoria să-i servim interesele de viață, potrivit cu natura ei divină, care exclude orice gălăgie de bălcu orientat.

E una din liniile esențiale ale caracterului ardelean, care

dacă ne desavtajează în anumite domenii, fără îndoială că ne onorează în acelea, unde se decid problemele fundamentale ale neamului românesc.

Dar nu putem fi nici atât de imprudenți, încât prin divulgări nesocotite să expunem criticilor neavenite pe candidații de Episcopi rămași în minoritate, diminuându-le prestigiul și slăbind încrederea în ei pentru alegerile viitoare.

Ați văzut cândva vr'un Cult minoritar să dea exemplul unui astfel de spectacol penibil și condamnat? Cu atât mai puțin îi este permis să se facă vinovată de el Biserica, în care se închină Regele tuturor Românilor.

O caracterizare a Episcopului nostru

„Telegraful Român“ tipărește în numărul dela 3 l. c. un articol elogios despre nouii Episcopi dela Cluj și Oradea.

Reproducem aceste pasagii frumoase:

„La Cluj se duce să continue și să amplifice activitatea spornică a realistului și râvnicului vladică Nicolae Ivan, rectorul Academiei noastre, P. C. prot. Nicolae Colan. În acest centru de lumină al Ardealului, în care o lume de învățați și de tineret studios sondează misterele firii și ale sufletului omenesc, P. C. Sa e chemat să apere și să mărească prestigiul unei instituții, care reprezintă elementul cel mai adânc și mai important al vieții. Forțele bisericii vor avea să-și declanșeze toată puterea lor într'o mare acțiune culturală și spiritual-creștină. Noul Episcop e cum se poate mai potrivit pentru această funcție de animator și de organizator al acțiunilor culturale. O activitate îndelungată și bogată lasă în urmă sub acest raport.

Noul Episcop e un factor cultural în senzul plin al cuvântului, atât prin iscusința cu care mănuește însuși condeiul, cât și

„Dragostea lui Dumnezeu prin aceea am cunoscut-o, că Hristos și-a pus pentru noi sufletul său; și noi suntem datori să ne punem sufletul pentru frați. Dar de are cineva indestulare în lume, și când vede pe fratele său în nevoie, își închide inima față de el, cum va rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu?“

1 Ioan, 3, 16—17.

Am regretat deci cu atât mai mult, divagațiile deplasate la cari s'a coborât după alegeri, în ziarul „Epoca“ unul din candidații nereușiți.

Este totuși bine să se știe, că dacă am întregit scaunele dela Cluj și Oradea tot cu ardeleni, aceasta nu se datorește vr'unei pretense ostilități împotriva fraților — cum se insinuiază cu atâta reacredință — ci exclusiv faptului, că bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să mai avem acasă rezerve admirabile, la cari era normal să facem apel într'o solidaritate impresionantă.

Iată, ceea ce socotiam că e bine să se știe, spre a spulbera greșeli dăunătoare și acuze deplasate.

prin mișcarea culturală ce știe s'o stârnească în juru-i.

Spirit frumos orânduit, priceput și dotat cu simțul nuanțelor, cordial și discret, P. C. Sa e făcut să adune în juru-i și să vrăjească oarecum și pe cei culți și pe cei de condiție modestă, și pe credincioșii fervenți și pasionați și pe cei cari concep creștinismul mai legat și mai acomodat vieții contemporane, dezarmând pe adversari, încălzind pe indiferenți, scoțând din pasivitate pe cei puțin îndrăzneți, punându-i pe toți la lucru.

Dumnezeu să-I ajute într'o păstorire pe care o începe cu inimă bună, fără orgoliu, numai pentru sfânta noastră Biserică.“

„Lumea însă trece, și trece și pofta ei, iar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veci.“

1 Ioan, 2 17.

„Mihail arhanghelul, când a grăit cu diavolul, disputând cu el pentru trupul lui Moise, n'a îndrăznit să rostească judecată ocărătoare, ci a zis: „Domnul să te certe.“

Iuda 1, 9.

„Și toate Bisericile vor înțelege că Eu sunt cel ce cearcă inimile și lăuntru și voiu da fiecăruia din voi după faptele voastre.“

Apocalipsa 2, 23.

EDUCAȚIE ȘI CARACTER

Una dintre caracteristicile de bază ale creștinismului este desăvârșirea ființei omenești. Această desăvârșire nu este produsul hazardului sau un dar primit de aiurea, ci e rezultanta unor eforturi coordonate și permanente. Principiul activ al doctrinei creștine conglăsuiește integral cu aspirațiile profunde ale omului și ne distanțează considerabil de concepția lui Budha, care preconiză dezertarea dela îndatoririle pe cari ți le impune viața și sfătuia pe om să-și nimicească germeul vieții, trecând la neexistență, în Nirvana.

A-ți desăvârși ființa — după învățătura creștină —, însemnează în primul rând a-ți valorifica darurile cu cari ai fost înzestrat nativ. Valorificarea constă în actualizarea puterilor morale din noi și în cultivarea lor ordonată, metodică și armonică. Ori aceasta se poate face, antrenând intelectul de a percepe adevărul, fără a fi supus fluctuațiilor momentului, dispunând afectivitatea să îmbrățișeze faptele altruiste și să se entusiasmeze de ele și disciplinând conativitatea (voința) să lucreze fără întrerupere pentru promovarea a tot ce este bun și înălțător pentru om.

Desvoltarea și educarea acestor trei facultăți în felul arătat mai sus, duce către desăvârșirea vieții sufletești a omului, contribuie la formarea caracterului moral, care este chezașia „siguranței publice și a progresului național.“¹⁾ „Caracterul după Foerster este acea forță reală lăuntrică, în care se îmbină în chip unitar și armonic valorile ideale ale intelectului, sentimentului și voinței, printr-o educație morală îngrijită.“²⁾

¹⁾ S. Smiles: Ajută-te singur, trad. de Al. Lascarov-Moldovanu pag. 8.

²⁾ Preotul Mihail Bulacu: Pedagogie creștină ortodoxă pag. 127.

În psihologie se face distincție între caracterul moral și cel psihologic. Îmbinarea lor în viața sufletească a uneia și a celeiași persoane duce la formarea personalității creiatoare. Făcând abstracție momentan de caracterul psihologic, caracterul moral primește concurs efectiv și de cele mai multe ori decisiv, în procesul de formare și conturare, din *împrumutarea și traducerea în acțiune a pildei edificatoare*, precum și din *deprinderea perseverență în a-ți călăuzi viața dnpă principiile moralei creștine*.

*

Puterea pildei este incomparabil mai mare decât puterea vorbeii. La aparență pilda este mută, dar cu adânci repercusiuni în viața sufletească a celor din jur. Puterea pildei este așa de mare, încât influențează atât în bine cât și în rău asupra sufletului omenesc și în special asupra tineretului. Dacă părinții vor da dovadă de cinste, omenie și sinceritate, aceasta va înrâuri într-o măsură hotărâtoare conduita copiilor. Dacă este adevărat că se transmit urmașilor trăsături biologice, tot așa de adevărat este că „pildele de dragoste, de disciplină, de muncă și stăpânire de sine“ (S. Smiles: op. cit. p. 276) pe care părinții le-au dat zi de zi copiilor, se întipăresc mai curând în conștiința lor decât povătuirile teoretice. Un mare înțelept spunea că „viața sa viitoare“ o constituie copiii. — Și într'adevăr așa este, fiindcă pe lângă înlesnirile și comoditățile materiale, pe care se străduiesc părinții să le asigure copiilor, acestora le rămâne ca moștenire întreg mănunchiul de fapte cu cari părinții au trecut prin viață. Prea adesea ne este dat să vedem copiii însușindu-și fie virtuțile, fie viciile părinților.

Dacă astfel stau lucrurile, e firesc să ne întrebăm: Ce am putea face pentruca tineretul să împrumute și să moștenească virtuți edificatoare din viața părinților? Îclin să cred că singurul răspuns și în același timp cea mai fericită soluție ar fi: *reîncreștinarea ambianței familiare*, în care trăiesc atât părinții cât și copiii. În felul acesta pilda vieții părinților ar fi expresia religiozității și moralității, contribuind la formarea caracterului moral al copiilor.

Linii de bază în problema caracterului sunt trasate în viața de familie; ceilalți factori (școală, societate, literatură etc.) au ca punct de mănecare familia, unde se infiripează primele licăriri ale caracterului moral. Caracterul moral are ca factori determinanți, pe lângă antrenamentul individual în primul rând atmosfera vieții familiare, unde se impune o e-

ducație metodică în spiritul moralei creștine. Educația metodică în spiritul moralei creștine presupune un *ideal*, care odată intrat în conștiință trebuie înfăptuit. Ori strădania continuă de a te apropia de acest ideal, mobilizează și energiile voinței, cari sunt canalizate tot în această direcție și desăvârșesc începuturile făcute în mediul familiar.

Pentruca omul să poată ajunge a fi onorat cu titlul: „*om de caracter*“ e necesar a se împărtăși de două feluri de educațiune: de o parte e educațiunea din casa părintească și școală, iar de altă autoeducațiunea. Aceasta din urmă conglăsuiește întocmai cu recerintele doctrinei creștine referitoare la desăvârșirea ființei omenești. (Filipeni 3. 12). Din truda acestor două feluri de educație iese omul de caracter.

Pr. ION BUNEA-Năsăud.

Ortodoxismul în Aghireșu.

Parohia ort. din Aghireș a luat ființă în anul 1924, în urma unui conflict între poporeni acestei comune și păstorul lor sufletesc din cauza reformei agrare.

Amintesc în treacăt, că preotul uniat fiind președintele comisiei de reformă agrară din această comună, nu a ținut seamă de legea reformei agrare, ci a împărțit pământul după bunul său plac.

El însuși se bucură de o avere considerabilă, ce și-a acumulat-o numai dela rășnoi încoace. De ex. are un castel, cu peste 8 jug. grădină în jur — improprietărit peste noapte — cari valorează multe sute de mii Lei; apoi o casă în Cluj, care și acum are valoare de peste un milion Lei; nu mai amintesc despre depunerile din bănci, cari deși au trecut prin legea conversiunii, totuși au mai rămas câteva sute de mii.

Astfel în urma nemulțumirilor ce-

lor ce au luptat pe front, dar fiind săraci și neavând bani ca să-și răscumpere pământul dela președintele reformei agrare din loc, dupăcum au avut minoritarii, deși nu erau din această comună, a reînviat ortodoxismul nostru.

Țin să amintesc că ortodocșii au fost aici în toate timpurile, dela nenorocita unire încoace, dovadă ne sunt registrele de stare civilă ale Primăriei locale, dar nu și-au declarat existența confesională, din cauza vitregiei timpurilor. Aproape nu există familie în comună, în care să nu fie vr'un ortodox și în această comună sunt peste 1500 suflete românești, dar deocamdată nu s'au declarat de partea noastră, fiindcă majoritatea dintre ei stau în legături materiale cu preotul lor uniat.

Însă în urma amintitului conflict situația s'a schimbat. Dl protopop al Huedinului A. Munteanu în anul 1924

FOILETON

Vindecarea orbului din naștere.

(Ioan 9)

„Nici el n'a păcătuit, nici părinții lui, ci s'a născut orb, ca să se arate într'ânsul lucrurile lui Dumnezeu.“
Ioan 9, 3.

În anul al treilea al activității Sale, de sărbătoarea corturilor Iisus veni la Ierusalim. Ca de obicei învăță în templu tot timpul cât ținea praznicul. Într-o zi părăsind templul, la poartă un orb îi întinde mâna după milostenie. Atât Lui cât și ucenicilor le era cunoscut. Adeseori l-au mai văzut în acel loc cerșind ajutorul celor buni de inimă.

(Evanghelistul Ioan voind în deosebi să atragă atențiunea cetitorilor asupra celor ce urmează, spune că cerșetorul era orb din naștere).

Mântuitorul n'avea bani, căci nici odată nu purta pungă, totuși se oprî în drum. Nu voia să respigă mâna întinsă după ajutor.

Ucenicii atunci îl întrebară: „Rabi, cine a păcătuit, acesta, sau părinții lui, de s'a născut orb?“

Întrebarea lor își are temeiul în concepția, că suferințele sunt o urmărire firească a păcatelor. În general este adevărat, că păcatul și suferința naturală stau între ele în raportul de cauză și efect, însă este riscat a reduce o anumită suferință corporală, la un anumit păcat.

Punând alternativa: suferi pentru un păcat personal, sau un păcat al părinților? — au în vedere faptul că Mântuitorul în repetite rânduri privește păcatul personal drept cauză a suferinței corporale (Matei 9, 2; Ioan 5, 14), iar Vechiul Testament (Ex. 20, 5; 3, 4, 7; Dl 5, 9; Ier. 32, 18) spune că Dumnezeu a jurat pedeapsa păcatelor părinților în copii, până în al patrulea neam.

Cu răspunsul său, Iisus înlătură în cazul dat ambele posibilități presupuse, propunând o a treia: „Nici el n'a păcătuit, nici părinții lui, ci s'a născut orb, ca să se arate într'ânsul lucrurile lui Dumnezeu“. Dumnezeu a voit astfel, pentru ca prin suferința lui să se arate mărirea Fiului.

Unde-avem să vedem mâna lui Dumnezeu în nenorocirea bietului orb, evanghelistul ne arată în descrierea celor ce urmează.

Iisus se apropie de orb, privi compătimitor la chipu-i brăzdat de suferință, la ochi-i stinși lipsiți de viață. Luă o mână de praf din drum, scuipe și făcând tină îl unse cu ea zicându-i: „du-te și te spală în lacul Siloanului, apoi își continuă drumul coborând în oraș.

Orbul se supune poruncii streinului. Nu-l cunoaște, căci nu l-a putut vedea, dar îi simte puterea supraomenească. În sufletul lui chinuit, de mult murise nădejdea de a vedea. Și iată apropierea acestuia îl face să se dorească după lumina ochilor, precum n'a dorit încă, și să creadă cu toată convingerea în împlinirea acestei dorinți. El simte că stă la cea mai importantă răspântie a vieții lui.

Grăbit, pipăind cu bățul pietrele drumului se îndreaptă spre lacul Siloanului. Ajuns aci, plin de nerăbdare își afundă mâinile în apă și se spală. Ce fericire — cu noroiul spălat de pe pleoape îi

a venit în Aghireș, unde a și constituit cel dintâi Consiliu parohial.

Animatorul și susținătorul Bisericii ort. din Aghireș a fost până în anul 1930 dl Ovidiu Gritta, actualul chestor de poliție din Timișoara.

Din 1924 și până în anul 1933 sf. slujbe s'au săvârșit în capela instalată într-o sală a școlii primare; a avut însă foarte mult de suferit din partea conducătorilor uniști.

Pr. V. FÂȘCU

INFORMAȚIUNI

Noul Episcop de Argeș. În ziua de 30 Aprilie c., colegiul electoral al Bisericii noastre întrunit la București a săvârșit alegerea de Episcop pentru Eparhia Argeșului. A fost ales cu o majoritate de 90 voturi Prea Sfințitul Arhiepiscop Grigorie Leu vicarul Mitropoliei Moldovei. A mai întrunit un număr însemnat de voturi și Arhimandritul Chesarie Păunescu, directorul seminarului monahal dela Cernica. Noul ales este o figură de vlădică pios, cult, harnic și cu experiență, care va cinsti Eparhia Argeșului.

Primirea nouilor Episcopi la Sibiu. Sâmbăta trecută, 2 Mai c., noii Episcopi P. C. păr. Nicolae Colan și Nicolae Popovici, înapoindu-se dela București, publicul sibian le-a eșit întru întâmpinare la gară. Toate instituțiile religioase și culturale, în frunte cu Arhiepiscopia, Academia teologică, „Astra”, Școala normală, școala de cântăreți, Liceul Gh. Lazăr etc., și-au trimis reprezentanții lor, cari au salutată pe noii Episcopi în cuvinte entusiaste. A mulțumit recunoscător P. C. păr. Nicolae Colan. Apoi noii aleși s'au dus la Catedrală, unde au ascultat o slujbă de mulțumită către Domnul.

Unirea bisericească. Profesorul de liceu Al. Răsmiriță din T.-Severin, ocupându-se de această problemă, mereu actuală, o crede solubilă pe cale de lege din inițiativa Soveranului nostru. Reținem din vointa ce ni s'a trimis comunicatul elocvent al Agru-lui, dat ziarelor, prin care uniții sunt anunțați, că au voie

să activeze din nou în cadrele Ligii Antirevizioniste, după ce dl Stelian Popescu, președintele general a dat asigurări că nu se va mai face politică confesională. Dl Răsmiriță, regătean autentic, deci nepreocupat de nici o pasiune seculară, adăogă acest comentariu: „va să zică deosebirea confesională împiedecă pe nobilii frați de a activă pentru integritatea frontierelor Patriei, dacă se face discuție confesională. Confesiunea mai întâi, apoi Patria! Va trebui poate ca ostașii uniți să ceară învoire dela Agru, dacă să lupte contra unurilor, credincioșii catolici ai Papei.”

„Solia” din America. Foaia oficială a Episcopiei noastre din Statele Unite este la al 8-lea număr. O citim cu deosebită bucurie, fiindcă ne aduce vești numeroase dela frații îndepărtați. Însemnările săptămânale și pastorale P. S. Policarp Morușca trezesc în deosebi ecouri adânci aici, prin nota lor de mare iubire creștinească și românească întru organizarea ortodoxiei de acolo. Numărul de Paști, eșit în 6 pagini cu material ales, ne aduce o serie de destăinuri vlădicești, din cari cunoaștem greutatea imense ce le întâmpină în reorganizarea Bisericii și emigranților noștri. Numai un suflet credincios, rezistent și luptător ca al P. S. Episcop Policarp, împodobit cu răbdare, tact și idealism e în măsură să iese biruitor din acest labirint al încercărilor nenumărate. Noi îl urmărim cu dragoste și încredere, în acest apostolat dramatic, de adevărat misionarism, rugând pe Domnul să-l întărească în marea luptă pentru evanghelia lui.

Conferințele dd. I. Lupaș și Octavian Goga. Urmând invitației stăruitoare ce li s'a făcut de către autoritățile militare din Sibiu, cei doi eminenți cărturari și mari fruntași ai ortodoxiei au ținut două splendide conferințe pe seama sutelor de ofițeri veniți la școala de infanterie. Prof. Lupaș le-a zugrăvit cu elan oratoric mișcările contemporane de dreapta și revizionismul maghiar, iar dl Goga a vorbit, în accente cuceritoare, despre ideea națională și justificarea ei.

Improprietărea Mitropoliei blăjene. Monitorul Oficial din 9 Aprilie c., publică legea prin care diferite fonduri și fundațiuni dela Mitropolia din Blaj se improprietăresc în total cu 1600 jugăre terenuri cultivabile. Ne bucurăm de acest act generos al guvernului național-liberal pe seama uniților. Totuși aceasta nu împiedecă „Unirea”, să gratifice guvernul dlui Gh. Tătărescu chiar în același număr cu oarecari epitete puțin măgulitoare. Din pură recunoștință... iezuită, firește.

F. O. R.-ul dela Arad. Alături de celelalte secții eparhiale, F.O.R.-ul dela Arad ține să muncească stăruitor pentru scopurile frumoase ce și le-a fixat asociația mirenilor intelectuali. Dn curând, președintele secției dl Iosif Moldovan a tipărit în biblioteca locală a FOR-ului a patra broșură, în care vorbește simplu și duios despre legea românească în oglinda suflească a unui învățător bătrân. Autorul meriță toată lauda pentru activitatea lui neobosită.

Noroace unite. Aflăm, că în comuna Partoș de lângă Alba-Iulia, biserica romano-catolică rămânând numai cu 12 credincioși, ea a fost cedată uniților, cari de altfel servesc în ea mai bine de zece ani, Ce probă de românism curat! La oaltă cu un-gurii de alt rit în aceeași biserică — da, dar cu românii de același rit sub un acoperiș bisericesc — Doamne ferește. E cazul din Odorhei, unde după 17 ani de împreună slujire, Blajul a interzis sub anatema o asemenea „spurcare” cu ortodocșii.

Preot unit în Câmpina. Ziarul „Unirea” ne anunță cu explicabilă bucurie, că la Câmpina a fost instalat cel dintâi preot unit. Nu ne spune însă pentru câți credincioși și dacă ei sunt stabili sau flotanți. În schimb aflăm, că ceremonia s'a săvârșit în biserica romano-catolică de acolo, unde se vor face în viitor și slujbele. Dacă așa s'au aranjat lucrurile, la ce-a mai fost nevoie de parohie unită aparte? Prozelitismul îl putea face foarte bine Msgn. Krasnowsky și singur. Sau apetiturile sunt mai mari?

BIBLIOGRAFIE

Nic. Berdiaeff, Omul și mașina. Trad. de I. E. Naghiu. Cluj, 1936. 32 pagini. Tânărul și harnicul colaborator al revistei noastre, ne dă în românește câteva pagini vibrante din marele gânditor ortodox, astăzi stabilit la Paris, unde profesază la Institutul de teologie rusă. Raportul dintre cultură și tehnică este expus în chip magistral, arătând primejdiile grave la cari este expus sufletul omenesc prin atotputernicia mașinei din veacul nostru.

Recomandăm broșura tuturor cititorilor noștri.

Gh. Tulbure, Sate și dascăli. Ză-lau. Editura revistei Școala noastră. 1936, 147 pagini. Prețul 45 Lei.

Cartea cuprinde un mănunchiu din articolele și studiile eminentului scriitor relativ la școală și educație. Scriitor de real talent, cu fraza limpede și vioaie, cu spirit fin de observație și analiză, d. Tulbure meriță să fie citit oricând și de ori cine, fiindcă știe cuceri prin actualitatea subiectelor ca și prin frumusețea literară a stilului. Preoții și învățătorii vor avea una din cele mai plăcute și folositoare lecturi.

„Țara Bârsei”. Nr. 3 pe Mai—Iunie 1936. Brașov. Director prof. Ax. Banciu. Abonament anual 240 Lei. Și acest număr de aproape 100 pagini cuprinde un material cultural și literar bogat. Semnează Ax. Banciu: Primele cărămizi la temelie Aca-

cade și pânza care i-a acoperit vederea. El vede. Mirat privește la tot ce-l înconjoară. E omul care pentru prima dată vede măreția cerului albastru, strălucirea soarelui, frumusețea naturii. E omul care prima oară vede orașul, în care a trăit o viață întreagă, și pe semenii săi, cari l-au miluit cu oholul prisoșinței lor.

O lume nouă trăește în juru-i, o lume schimbată de cea concepută în besna întunecului.

E fericit și cu această fericire în suflet a-teargă la părinții lui, vestindu-le minunea.

E fericit cum nici unul din semenii săi nu este, căci harul divin revărsat asupra-i i-a dăruit nu numai vederea trupestă ci ceea ce este mai de preț și vederea sufletească. Toate prejudecățile cari împiedecau pe conaționali să recunoască în Iisus pe Messia, în această minunată clipă a dobândirii luminii trupestă, dispar din sufletul lui. El crede în Hristos, în binecuvântata lui misiune. E gata să înfrunte mânia fariseilor. Preferă disprețul lor și povara expulzării din sinagogă, decât să defaime pe cel ce l-a miluit. Cu cât curaj îl

mărturisește în plin sinedriu. Cu cât dragoste și smerenie i se închină, când îl poate identifica în templu.

E fericit că ochii sufletești i s'au deschis să vadă adevăratele și netrecătoare bunuri cerești.

În conștiința înălțimii acestei vederi sufletești, socotește apostolul Pavel tot ceea ce îi poate oferi această lume, drept ceva lipsit de importanță, ceva de disprețuit.

Această vedere sufletească face incomparabile suferințele acestei vieți cu mărirea celor viitoare.

E fericit că prin această lumină sufletească vede deacum neîntrerupt pe Dumnezeu. Ce har dumnezeesc. El cerșetorul orb dela ușa templului, vede ceea ce ochiul n'a văzut, urechea n'a auzit, și la inima omului n'a pătruns. El vede pe Dumnezeu, și împărăția pregătită celor ce-l iubesc.

Iată de ce, s'a preamărit Dumnezeu Fiul în deosebi prin vindecarea orbului. La ușa templului puterea divină este activă într-o întreită direcție. Dăruiește orbului: vederea trupestă, vederea credinței, și vederea supranaturală a strălucirii dum-

nezești.

Vorbește oare ceriul în această acțiune harică numai nenorocitului cerșetor? S'a făcut minunea numai pentru credința lui? Evident nu. Ci pentru toți câți l-au văzut, l-au auzit pe Mântuitorul și iarăși pentru noi cei mulți, cari îl cunoaștem din scrierile scriitorilor sfinți.

În vindecarea orbului din naștere Dumnezeu a voit să descopere lumii întregi mărirea lui Hristos.

Suferințele bietului orb, deci providența nu le-a dat numai pentru el, ci pentru atâți alții, cari să dobândească lumina cunoașterii spirituale.

Viața lui de suferință urmată de atâta fericire, trebuie să ne fie un îndemn de suportarea propriilor noastre suferințe cu calm și hotărâre. Cine ne poate spune dacă nu suntem supuși aceleiași încercări a ceriului? Suferința trebuie să ne însufletească credința, să ne îmbogățească harul și să ne întărească nădejdea.

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

demici Române; Ax. Creangă: Un îndrumător al tineretului Mihail Eliescu; C. Mușlea: Nicolae Boiul (sfârșit); Mih. Popescu: Un Memoriu al lui Șaguna din 1851; A. A. Mureșianu: Un document important din timpul înființării presei cotidiene române din Ardeal; Horia Teculescu; Ștefan cel mare și Ardealul; Th. Tortler—I. Ludu: Cronica comunei Prejmer. Partea literară cu contribuții de: D. Olariu, S. Tamba, M. Negrea, E. Zaharia, H. P. Petrescu, N. Hurlup etc., urmată de o bogată cronică.

Recomandăm cu toată căldura această sănătoasă și vioaie revistă ardelenescă.

Consiliul Eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 2929—1936.

Comunicat oficial.

Aducem la cunoștință On. preoții ordinul Ministerului Instrucțiunii Nr. 140.215 precum urmează:

„Studiul religiei ortodoxe este fixat prin lege și regulament, între obiective principale, în două zile pe săptămână.

Aliniatul 3 al art. 105 din regulament se referă numai la cazurile când învățătorul este de altă confesiune sau elevii aparțin mai multor confesiuni. Numai în aceste cazuri se pot rezerva religiei două ore pe săptămână într-o zi, după prânz, astfel ca învățământul obicinuit să nu fie turburat în mersul său.

Dispozițiile cuprinde mai sus, s'au adus la cunoștința școlilor prin revizoratele școlare și în viitor sunt interzise orice abateri dela aceste dispozițiuni ale regulamentului cu privire la orele de religie.

Preoții sunt datorți ca ei înșiși să intervină pentru respectarea legii și a orarului în cât privește orele de religie la directorii școlilor sau revizoratelor, și a stăruind în același timp ca orele de catehizare fixate în programă să se țină regulat.

Cluj, la 30 Aprilie 1936.

Consiliul eparhial.

Nr. 2975—1936.

CIRCULARĂ

către toate oficiile protopopesci și parohiale din Eparhia Clujului.

On. Minister al Cultelor sub Nr. 69693/9344—1936 ne comunică următoarele dispoziții, pe cari le publicăm spre știre și conformare:

„Avem onoare a Vă face cunoscut, că Ministerul lucrărilor publice, prin legea publicată în „Monitorul Oficial“ Nr. 73 din 27 Martie 1936, a creat „Fondul pentru modernizări de drumuri naționale.“

Acest fond se alimentează din diferite venituri, între cari intră și taxele anuale pentru carnetele de reducere cu 50% pe C. F. R., cari sunt următoarele:

Pentru un carnet cl. I. 150 Lei,

„ „ „ „ II. 120 „

„ „ „ „ III. 20 „

cari se plătesc la orice Administrație financiară.

Această recipisă se prezintă la eliberarea carnetelor sau la viza trimestrială.

Cluj, la 5 Mai 1936.

Consiliul eparhial.

Nr. 2932—1936. (11) 1—3

CONCURS

În baza rezoluției Ministerului de Justiție Nr. 9186 din 30 Apr. 1936, prin aceasta publicăm concurs pentru ocuparea postului de preot la penitenciarul din AIUD, cu salariul bugetar brut de 3000 Lei lunar.

La acest post vor putea reflecta candidați cu pregătire de cl. I. și cu cel puțin 5 ani de serviciu în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta Consiliului nostru eparhial până la 15 Iunie a. c. Numirea se va face pe ziua de 1 Iulie a. c.

Cluj, la 5 Mai 1936.

Consiliul eparhial.

Administrația Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului.

Nr. 569/1936. (13) 1—1

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală că pe ziua de 15 Mai 1936, ora 11 se va ține cu termen urgent licitație publică cu oferte închise și sigilate în localul protopopiatului ortodox al Maramureșului din Strada General Averescu Nr. 6, Sighet, pentru vânzarea spre exploatare a parchetului 1935—1936 Nr. 8, în suprafața de 4 Ha. 60 arii din seria VI-a din pădurea Vad, proprietatea Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului.

Vânzarea se va face cu respectarea art. 88—110 din Legea Contabilității Publice, Regulamentul Oficiului Central de Licitații, art. 167—168 din Legea Cooperăției, Normelor generale de ținerea licitațiilor din Monitorul Oficial Nr. 169/1931 și 127/1934 precum și cu aplicarea condițiilor generale de exploatarea pădurilor din Monitorul Oficial Nr. 106/1912 complectate cu condițiunile speciale de care amatorii pot lua cunoștință zilnic în cancelaria protopopului ortodox din Str. General Averescu Nr. 6.

Garanția provizorie: 2.700 Lei.

Oferte nesigilate, netimbrate suficiente, telegrafice, sau condiționate precum și supraoferte nu se primesc.

În caz de lipsă sau insuficiență de concurenți, licitația următoare se va ține la 1 Iunie 1936, în aceleași condițiuni fără altă publicațiune.

Sighet, 24 Aprilie 1936.

p. comisia de administrare

Protopopul ortodox al Maramureșului:

(ss) Mihail Munteanu.

Oficiul parohial ort. rom. Deleni.

Nr. 21—1936. (12) 1—1

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ortodox român din Deleni, jud. Mureș, dă în întreprindere pe cale de licitație publică construirea iconostasului și pictura lui, precum și zugrăveala bisericii în interior, conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu eparhial ort. rom. din Cluj cu Nr. 8700 din 1932 și cu condițiile speciale anexate la deviz și invită pe cei interesați ca în termen de 15 zile dela data publicării în „Renașterea“ să-și

înainteze oficiului parohial, oferte în scris, închise și sigilate pe lângă o garanție de 10% dela suma devizului, fie în numerar, fie în hârtii de valoare.

Licitația se va ține la 24 Mai a. c., ora 2 p. m., în localul școlii primare de stat din Deleni.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrarea fără considerare la prețuri și condiții, aceluia dintre ofertanți care va prezenta mai multă garanță și soliditate.

Epitropia nu suportă nici un fel de spese pentru deplasare. Planul și devizul și condițiile speciale se vor putea vedea la oficiul parohial ort. rom. din Deleni.

Deleni, 29 Aprilie 1936.

Gavril Petruțiu, Sava Ioan,
paroh. epitrop I.

Văzut: I. Maloș, protopop.

Oficiul parohial ortodox român
Blăjenii-de-sus, jud. Năsăud.

Nr. 39—1936. (14) 1—1

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. rom. din Blăjenii-de-sus jud. Năsăud, dă în întreprindere pe cale de licitație publică renovarea bisericii ort. rom. din Blăjenii-de-Sus, conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial din Cluj cu Nr. 1871 din 28 Martie 1933, și invită pe cei interesați ca până la 24 Mai a. c. să-și înainteze Consiliului parohial din Blăjenii-de-Sus, ofertele în scris, sigilate și închise.

Licitația se va ține în aceeași zi (24 Mai a. c.) la orele 3 p. m., în cancelaria oficiului parohial ort. rom. din Blăjenii-de-Sus.

Concurenții vor depune un vadiu în numerar sau hârtii de valoare garantate de Stat de cel puțin 5% asupra prețului din deviz a cărui sumă face 128.180 Lei 70.

Planul devizului și condițiunile speciale de executare se pot vedea zilnic la oficiul parohial din loc.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința renovarea bisericii, fără considerare la prețul oferit, aceluia dintre ofertanți care va prezenta mai multă garanță și soliditate.

Epitropia parohială nu suportă speșele de participare la licitație.

Blăjenii-de-Sus, la 5 Mai 1936.

Iuliu Bălan, Pompei Bălan,
paroh-președinte. prim-epitrop.

Văzut: Pr. V. Mureșian, adm. prot.

Nr. 195/1936 (7) 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia vacantă Lăturenii, protopopiatul Lupșa, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul dela Stat, pe ziua luării în buget.

2. Locuință în casele parohiale și supraedificatele de lipsă.

3. Aproximativ 15 jugăre arător și fânat precum și dreptul de pășunat în hotarul comunei.

4. Dela ficcare familie $\frac{1}{2}$ litră grâu sau porumb după bunăstarea familiei.

5. Venitele stolare uzitate și în trecut în parohie.

Se vor înainta acestui oficiu, în termenul legal, cererea de concurs prevăzută cu documentele de studii și dovada de învoire a Veneratului Consiliu Eparhial, putând apoi cu avizarea în prealabil a acestui oficiu, candidatul să se prezinte în parohie.

Baia-de-Arieș, la 18 Aprilie 1936.

Oficiul protopopesc al tractului Lupșa în conțelegere cu Oficiul parohial.

Vasile Șpan, protopop.

Nr. 226—1936. (9) 1—3

CONCURS

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“ pentru parohia de clasa II Vidrasău din protopopiatul Târgu-Murăș.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat după luarea vacanței în buget.

2. Folosirea sesiunii parohiale de 32 jug. arător și fânaț.

3. Folosirea casei parohiale constătătoare din 3 camere și bucătărie, a curții și grădinii parohiale, dinpreună cu supraedificatele economice aflătoare în curtea parohială, toate în stare bună.

4. Venitul stolar îndatinat.

Parohia se află lângă calea ferată, având și haltă și la depărtare de 14 km. dela sediul oficiului protopopesc.

Cei ce doresc să ocupe acest post, vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc cererile de concurs însoțite de documentele necesare, precum și dovada de învoire a Ven. Consiliu Eparhial, și cu învoirea prealabilă a subsemnatului se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul în vre-o Duminecă ori Sârbătoare pentru a sluji, cuvânta și cânta.

Tg.-Murăș, la 3 Mai 1936.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Consiliul par. din Vidrasău.

Ștefan Rusu, protopop.

Nr. 178—1936. (10) 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cântăreț la biserica ortodoxă română din Cerghid, protopopiatul Tg.-Murăș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile postului:

1. Sesiune cantorală 6 jug.

2. Venitele stolare obișnuite.

3. Salar dela stat, cu rezerva aprobării din partea statului.

Cei ce doresc să ocupe acest post vor înainta oficiului protopopesc cererile de concurs însoțite de documentele necesare: Extras de boțez, certificat de naționalitate, certificat de moralitate, certificat școlar, diplomă de cantor și eventual, documente de recomandare.

Reflecții la acest post se vor prezenta la sf. biserică pentru a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Tg.-Murăș, 26 Aprilie 1936.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial din Cerghid.

Ștefan Rusu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.